

Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore

OLIMPIJADA ZNANJA 2019.

Zadaci iz HEMIJE
za II razred srednje škole

Uputstvo za takmičare:

- Predviđeno vrijeme za izradu testa je 120 minuta.
- Odgovori se moraju pisati isključivo plavom ili crnom hemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili hemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir pri bodovanju.
- Nepregledni i nečitko napisani odgovori neće biti pregledani.
- Postupak rješavanja zadatka kao i samo rješenje moraju biti jasno označeni brojem zadatka. Neoznačena rješenja neće biti pregledana.
- Dozvoljena je upotreba kalkulatora (digitrona), dok nije dopuštena upotreba tablice Periodnog sistema elemenata.
- Za vrijeme rada nije dopuštena upotreba mobilnih telefona, niti napuštanje prostorije u kojoj se odžava takmičenje.

Želimo Vam uspješan rad!

Šifra takmičara:

Komisija:

MAKSIMALAN BROJ POENA	BROJ OSTVARENIH POENA TAKMIČARA:
100	

Podgorica, 11. maj 2019.

- 1.** U koliko grama vode treba rastvoriti 12 g gvožđe(II)-sulfata-heptahidrata da bi se dobio rastvor u kome je maseni udio gvožđe(II)-sulfata 3,8%?

$Ar(Fe)=55.84$; $Ar(S)=32.07$; $Ar(O)=16$; $Ar(H)=1.01$.

(10)

- 2.** Koje od navedenih soli usled hidrolize reaguju bazno:

a) $CaCO_3$ b) CH_3COONa c) $(NH_4)_2SO_4$ d) CH_3COONH_4 e) $KHCO_3$

$Ka(NH_4^+)=5 \cdot 10^{-10}$, $Ka(CH_3COONH_4)=2 \cdot 10^{-5}$.

(8)

- 3.** Na osnovu datih vrijednosti za K_a , odrediti koja kiselina je najjača u vodenom rastvoru.

a) HCN b) CH_3COOH c) $HClO$ d) HNO_2 e) HF

$Ka(HCN)=7.9 \cdot 10^{-9}$; $Ka(CH_3COOH)=1.8 \cdot 10^{-5}$; $Ka(HClO)=5 \cdot 10^{-5}$; $Ka(HNO_2)=4 \cdot 10^{-4}$; $Ka(HF)=6.6 \cdot 10^{-4}$

(4)

4. Koliko ima molova amonijum-sulfata u 1 l rastvora ako 40 cm³ tog rastvora pri reakciji sa natrijum-hidroksidom oslobađa 448 cm³ amonijaka? Reakcija se odigrava pri normalnim uslovima.

(9)

5. Dva puta pozitivan jon E²⁺ nekog elementa ima elektronsku konfiguraciju: 1s²2s²2p⁶3s²3p⁶. Napisati elektronsku konfiguraciju tog elementa i navesti u kojoj grupi i u kojoj periodi se on nalazi u Periodnom sistemu elemenata?

(6)

6. Bikarbonatni pufer se priprema tako što se u vodeni rastvor NaHCO₃ uvodi CO₂. Koja komponenta puferske smješe reaguje sa H⁺ jonima pri dodatku kiseline?
a) CO₂; b) H₂CO₃; c) NaHCO₃; d) Na₂CO₃; e) H₂O.

(4)

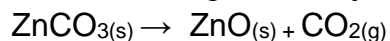
7. Neki uzorak mangan-oksida mase 542.3 g ima odnos broja atoma Mn:O = 1.00 : 1.42 i sastoji se od Mn_2O_3 i MnO . Kolika je masa Mn_2O_3 u uzorku? $A_r(\text{Mn})=55$; $A_r(\text{O})=16.00$.

(12)

8. Odrediti pH puferske smješe koja sadrži 1 mol/dm³ amonijum-hidroksida i 0,5 mol/dm³ amonijum-hlorida. $K_{\text{NH}_4\text{OH}} = 1.79 \cdot 10^{-5}$ mol/dm³.

(10)

- 9.** Uzorak cink-karbonata žaren je i pri tome se odigrala hemijska reakcija:

Pri žarenju masa čvrste faze smanjila se za 8.8 g. Izračunati količinu i masu dobijenog cink-oksida.

$\text{Ar}(\text{Zn})=65.38$; $\text{Ar}(\text{C})=12.00$; $\text{Ar}(\text{O})=16.00$.

(8)

- 10.** Napisati konjugovane baze sledećim kiselinama (prema protolitičkoj teoriji kiselina i baza):
 H_3O^+ , HCl , NH_4^+ , H_2SO_4 , HSO_4^- , H_2O .

(12)

- 11.** Kolika je koncentracija acetatnih jona u rastvoru tehničke sirćetne kiseline koncentracije $0,05 \text{ mol/dm}^3$ ako je pH takvog rastvora 3. $K_{\text{CH}_3\text{COOH}} = 1.75 \cdot 10^{-5} \text{ mol/dm}^3$.

(8)

- 12.** Legura bakra i cinka sadrži 74,5% bakra. Koliki je maseni, a koliki količinski udio bakra u leguri?

$A_r(\text{Zn})=65.38$; $A_r(\text{Cu})=63.55$

(9)